

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 111.

DET CIVILE VETERINÆRVESEN

1928.

(*Service vétérinaire civil 1928.*)

—
UTGITT AV
DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.
—

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1930.

Pris kr. 1,25.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Trykt 1928:

- Nr. 48. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 januar 1928. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er janvier 1928.*)
- 49. Det civile veterinærvesen 1925. (*Service vétérinaire civil.*)
- 50. Sinnessykeasylenes virksomhet 1926. (*Hospices d'aliénés.*)
- 51. Lønninger 1927. (*Gages et salaires.*)
- 52. Den private forsikringsvirksomhet i Norge 1913—1925. (*Assurances privées en Norvège pendant les années 1913—1925.*)
- 53. Forsikringsselskapet 1926. (*Sociétés d'assurances.*)
- 54. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1928/29. (*Finances de l'Etat.*)
- 55. Norges jernbaner 1926—27. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 56. Forsørte barn 1925 og 1926. (*Traitements des enfants moralement abandonnés.*)
- 57. Norges industri 1926. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 58. Meieribruk i Norge i 1926. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1926.*)
- 59. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1925. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 60. Sjømannsforsikringen 1925. Fiskerforsikringen 1925. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 61. Norges postvesen 1927. (*Statistique postale.*)
- 62. Industriarbeiderforsikringen. Ulykkesforsikringen 1925. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 63. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1927—28. (*Salaires des ouvriers agricoles 1927—28.*)
- 64. Det civile veterinærvesen 1926. (*Service vétérinaire civil.*)
- 65. Norges telegrafvesen 1926—27. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 66. Skolevesenets tilstand 1925—26. (*Instruction publique.*)
- 67. Fattigvesenet 1925. (*Assistance publique.*)
- 68. Norges kommunale finanser 1925/26. (*Finances des communes.*)
- 69. Stortingsvalget 1927. (*Élections en 1927 pour le «Storting».*)
- 70. Folkemengdens bevegelse 1926. (*Mouvement de la population.*)
- 71. Alkoholstatistikk 1926—1927. (*Statistique de l'alcool.*)
- 72. Norges fiskerier 1926. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 73. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1927. (*Conventions collectives et conflits du travail en 1927.*)
- 74. Norges skibs fart 1927. (*Navigation.*)
- 75. Norges handel 1927. (*Commerce.*)
- 76. Private aktiebanker 1927. (*Banques privées par actions.*)
- 77. Landbruksareal og husdyrholt 1928. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1928. Recensement représentatif.*)
- 78. Norges bergverksdrift 1927. (*Mines et usines.*)
- 79. Pantegjelden i Norge ved utgangen av 1912 og 1926. (*Dette hypothécaire en Norvège à la fin des années 1912 et 1926.*)
- 80. Sykeforsikringen 1927. (*Assurance-maladie.*)
- 81. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1926. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 82. Norges sparebanker 1927. (*Caisse d'épargne.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 111.

DET CIVILE VETERINÆRVESEN

1928.

(*Service vétérinaire civil 1928.*)

UTGITT AV
DIREKTØREN FOR DET CIVILE VETERINÆRVESEN.

OSLO
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1930.

- For årene 1889—1898 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.
- For årene 1899—1903 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 24, 57, 70, 89 og 116.
- For årene 1904—1911 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 15, 36, 65, 83, 112, 141, 173 og 201.
- For årene 1912—1918 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI, nr. 13, 39, 71, 96, 121, 148 og 184.
- For årene 1919—1923 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VII, nr. 22, 43, 90, 141 og 182.
- For årene 1924, 1925, 1926 og 1927 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII, nr. 16, 49, 64 og 85.

Innholdsfortegnelse.

(Sommaire).

I. Veterinærvesenet i 1928.

(*Du service vétérinaire en 1928*).

	Side (Page)
A. Almindelig oversikt (<i>Vue générale</i>)	1
Tabell I. Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker 1928	2
B. De enkelte sykdommer (<i>Les maladies différentes</i>)	3
1. Munn- og klovsyke	3
2. Miltbrand	3
3. Ondartet katarrfeber	3
4. Raslesyke	4
5. Bråsott	4
6. Svinesyke og svinepest	4
7. Rødsyke og knuterosen	5
8. Smittsom anæmi hos hesten	5
9. Tuberkulose	5
10. Kverke	7
11. Smittsom kasting	7
12. Lungesyke og iufluensa hos hesten	8
13. Blodurin hos kveget	8
14. Forskjellige sykdommer	8
Tabell II. Husdyrsykdommer artsvis	12
Tabell III. Husdyrsykdommer fylkesvis	16
Hos hest	16
» storfe	18
» sau	20
» gjet	22
» svin	24
» hund	26
» katt	28
» fjærfe	30
» rev	30
Tabell IV. Antall autoriserte dyrlæger i Norge 1929	34
Utførsel og innførsel av husdyr	35
Bevilgninger i budgetterminen 1928—1929	35

II. Kjøttskontrollen i 1928.

(*L'inspection de la viande en 1928*).

	Side (Page)
Almindelig oversikt (<i>Vue générale</i>)	36
Tabell A. Antall slakt på stasjonene	39
Tabell B. Antall slakt, 2nen klasse, på stasjonene	41
Tabell C. Antall slakt, kassert, på stasjonene	42
Tabell D. Antall slakt kontrollert utenfor stasjonene	43
Tabell E. Sammendrag for 1928	45
Tabell F. Årsaken til 2nen klasses stempling og kassasjon. .	47
Tabell G. Tønnekjøttskontrollen 1928	48

III. Supplement til avsnittet «Gjeldende lover m. v.».

(Se årsberetningene for 1923, 24, 25, 26 og 27).	50
I. Nugjeldende (1. januar 1930) bestemmelser angående innførsel av dyr og smitteførende gjenstander	50
II. Bekjentgjørelser fra Landbruksdepartementet	53

I.

Om veterinærvesenet 1928.

A. Almindelig oversikt.

Ifølge de fra dyrlægene innkomne årsberetninger er der i årets løp behandlet hos:

Hest	48 946	sykdomstilfeller
Storfe	127 706	—
Sau	5 680	—
Gjet	2 065	—
Svin	33 118	—
Hund	11 086	—
Katt	866	—
Fjærfe	775	—
Andre dyr	4 015	—

Av de behandlede dyr angis å være døde eller drepte:

Hester	1 351
Storfe	5 146
Sauer	371
Gjeter	69
Svin	1 587
Hunder	681
Katter	119
Fjærfe	267
Andre dyr	236

Antallet av de av dyrlægene behandlede sykdomstilfeller hos hushydrene var i efternevnte år:

1890	46 091	1921	246 589
1900	71 438	1922	219 047
1910	146 537	1923	219 583
1915	204 416	1924	258 095
1916	167 733	1925	293 509
1917	204 076	1926	248 315
1918	231 168	1927	232 491
1919	235 831	1928	234 257
1920	243 715		

Tabell I.

Enkelte sykdommers forekomst i de forskjellige fylker i 1928.
(Relevé des diverses maladies par départements).

Fylke. (Département)	Munn- og klovsyke ¹⁾ (<i>Aphthae epizootiae</i>)	Milbrand (<i>Anthrax</i>)	Raslesyke (<i>Sarcophagæma bovis</i>)	Bråsott (<i>Gastromycosis avis</i>)	Ondartet katarrifber (<i>Corryza gangraenosa bovinum</i>)	Lungesyke hos besten (<i>Pleuro-pneumonia contagiosa equi</i>)	Svinepest (<i>Pestis suum</i>)	Rødsyke og knuterosen (<i>Morbus ruber</i>)	Kverke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	Smitisom anemi hos besten (<i>Anæmia infect. equi</i>) ²⁾
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	-	113	223
Akershus.....	-	11	2	-	-	-	-	-	2025	324
Østfold.....	-	15	-	-	-	4	-	-	695	81
Buskerud.....	-	8	-	-	-	43	-	-	814	60
Vestfold.....	-	4	-	-	-	3	-	-	208	5
Hedmark.....	-	12	1	-	67	-	-	-	1611	46
Opland.....	-	2	4	-	32	-	-	-	673	178
Telemark.....	-	10	-	-	18	-	-	-	414	65
Aust-Agder	-	6	3	-	6	-	-	-	156	3
Vest-Agder	-	4	1	-	3	-	-	-	17	-
Rogaland.....	-	8	1	33	21	-	-	-	114	-
Hordaland.....	-	6	10	7	52	-	-	-	145	4
Bergen	-	-	1	-	-	-	-	-	16	3
Sogn og Fjordane	-	3	6	13	37	-	-	-	188	8
Møre	-	2	-	-	14	-	-	-	420	27
Sør-Trøndelag	-	6	-	2	32	-	-	-	569	515
Nord-Trøndelag	-	1	-	4	15	-	-	-	311	51
Nordland	-	-	-	-	12	-	-	-	121	-
Troms	-	-	-	1	5	-	-	-	18	2
Finnmark	-	-	-	-	3	-	-	-	3	8
Ialt (total)	-	98	29	60	375	3	-	8631	1603	62
1927	-	4	77	30	78	400	-	9307	1910	34
1926	-	117	76	25	53	300	-	12482	1631	29
1925	-	98	19	53	277	-	23	11025	1430	39
1924	-	192	22	48	321	-	275	11348	2162	75
1923	-	111	29	59	438	-	7	135	10248	1220
1922	-	62	31	53	465	-	5	158	9699	1388
1921	-	62	27	104	511	-	29	27	11885	2031
1920	-	53	25	77	522	-	22	80	12201	4075
1919	-	82	31	73	513	-	155	10034	431	-
1918	-	75	25	63	472	-	532	83	9734	5069
1917	-	62	40	106	537	-	1196	147	8955	4430
1916	-	104	45	97	489	-	260	106	5074	1955

¹⁾ Antall besetninger.²⁾ Angrepne eller mistenkte.

Sundhetstilstanden blandt husdyrene i året 1928 må karakteriseres som god. Ingen av de ondartede smittsomme husdysykdommer har vunnet nogen større utbredelse, og munn- og klovsyke, kvegpest, hundegalskap eller snive har ikke optrådt med noget tilfelle her i landet. Overførsel av smittsom sykdom (ringorm, miltbrand) fra husdyr til mennesker, har også i år i enkelte tilfelle funnet sted. Flere dyrlæger beretter om særlig mange tilfeller av fordøielsesssykdommer på grunn av muggent høi, og i Hedmark fylke beretter samtlige dyrlæger om tallrike tilfeller av trommesyke. Der henvises for øvrig til hvad der anført under B. Om de enkelte sykdommer.

I denne årsberetning er for første gang i tabell III medtatt særlig opgave over sykdommer hos rev, hvorav mange tilfeller nu kommer under behandling av dyrlægene.

B. Om de enkelte sykdommer.

1. Munn- og klovsyke.

Denne sykdom har ikke forekommet her i landet siden siste isolerte tilfelle i mars 1927.

2. Miltbrand.

Miltbrand har optrådt med 98 tilfeller, hvorav 88 hos storfe, 4 hos hest og 6 hos svín.

Distriktsdyrlæge H. Egeberg, Åmli, meddeler at han et par dager etter obduksjon av et miltbrandskadaver fikk en miltbrandskarbunkel på underarmen og måtte innlegges på sykehus med sterke smerter i armen og høi feber. Efter 10 dagers sykehusophold og behandling med miltbrandsserum og antiseptiske omslag var temperaturen normal, men først etter $1\frac{1}{2}$ måned utskiltes nekrosen.

Distriktsdyrlæge S. A. Lunde, Sandnes, beretter at en gårdbruker nødslaktet en 3 måneder gammel kalv der var føret med kokusmel, og som hadde diaré et par dager. Kalven blev nedgravet, men 8 dager senere døde en hest av typisk halsanthrax. Ved nærmere undersøkelse viste det sig at kalven hadde hatt miltbrand.

3. Ondartet katarrfeber.

Herav er hos storfe anmeldt 375 tilfeller, hvorav 154 opgis å være drept og 140 døde.

Statsdyrlæge S. Tillier, Bergen, meddeler at forurensning av drikkevannet med gjødselstoffer ofte synes å være årsaken til denne sykdom.

Distriktsdyrlæge O. Taralrud, Nordre Valdres, meddeler at sykdommen gjennem en årrekke til stadighet har optrådt på en gård i Vang, og at der i år har måttet drepes 5 dyr som blev syke like etter hinanden. Da fjøset var gammelt og råttent og vanskelig å desinfisere blev resten av besetningen etter samråd med veterinærdirektøren drept og fjøset brent. Med økonomisk støtte av kommune, fylke og stat blev nytt fjøs opført på en annen tomt.

4. Raslesyke.

Sykdommen er anmeldt med 29 tilfeller, hvorav 19 opgis døde og 3 drepte. Av disse har 10 tilfeller forekommet i Hordaland og 6 tilfeller i Sogn og Fjordane fylke.

Distriktsdyrlæge O. Taralrud, Nordre Valders, beretter:

Raslesyken har optrådt med flere tilfeller på samme sted som tidligere, i Vestre Slidre. Hertil kommer at flere ungdyr er blitt borte på samme sted i fjellet og antagelig er bukket under av sykdommen. Hvis kadaverne eller rester herav finnes blir de nedgravd og stedet inngjerdet med ståltrådnatt.

Distriktsdyrlæge K. R. K. Hannestad i Indre Sogn meddeler:

Sykdommen optrer på bestemte fjellbeiter i Luster, hvor den har optrådt i mange år. Sykdomstilfellene anmeldes ofte ikke, men kadaverne graves i all stillhet ned ofte i myrlendt jord.

5. Bråsott.

Bråsott anmeldes å ha optrådt med 60 tilfeller, hvorav 33 i Rogaland og 13 i Sogn og Fjordane. 56 herav opgis som døde og 2 som drepte.

Statsdyrlægen for det vestenfjellske opplyser at bråsottvaksine i år på grunn av uheld med materialet ikke har kunnet fremstilles.

6. Svinesyke og svinepest.

Svinepest har heller ikke forekommet i år. Svinesyke er anmeldt med 800 tilfeller, hvorav 70 opgis døde og 2 drepte.

Dyrlæge Einar Hognestad, Nærbo, Jæren, meddeler:

Svinesyke optrådte med en akutt opblussen i en besetning, hvor sykdommen tidligere har optrådt. En grisepurke med langt fremskreden pneumoni blev slaktet, lungene viste eu typisk croupøs pneumoni med adhærance til brystveggen og ved innsendt prøve til Veterinærinstituttet blev diagnosen svinesyke bekreftet. Da 3 andre purker og nogen smågriser begynte å hoste blev de sprøitet med svinesyke-serum og blev helt friske i løpet av nogen tid.

Distriktsdyrlæge J. O. Larsen, Lier, meddeler:

I en svinebesetning på 30 ca. 3 måneder gamle griser døde 1, og ved obduksjon fantes faste, gulagtige utsvedninger i hjerteposen. Dagen derpå døde etter to. Disse blev innsendt til Veterinærinstituttet, hvorfra meddeltes at det nærmest kunde ligne svinesyke, og der sendtes mig svinesykeserum. Imidlertid var 6 til døde, og de resterende 21, hvorav 2 meget syke, serumbehandledes. De syke kom sig på få dager, og nye sykdomstilfeller er senere ikke opptrådt. Alle er kommet sig utmerket. I min 24-årige praksis har jeg aldri sett en så utmerket virkning av serumbehandling som i dette tilfelle. Når svinebesetningen til våren blir nedslaktet skal grundig disinfeksjon foretas.

7. Rødsyke og Knuterosen.

Av disse sykdommer, som har opptrådt i alle fylker, er anmeldt 8631 tilfeller (mot 9307 foregående år). Av disse 8631 tilfeller er 2430 — med 171 døde og 31 drepte — oppgitt som rødsyke, mens 6201 — med 73 døde og 57 drepte — er anmeldt som knuterosen. Serumbehandling synes med god virkning å være anvendt overalt.

8. Smittsom anæmi hos hesten.

Som angrepet eller mistenkt for smittsom anæmi er i beretningsåret to hester døde og 60 nedslaktet. Statistikk over sykdomstilfellenes antall i de senere år vil finnes under tabell I. Samtlige tilfeller i 1928 har forekommet i Hedmark fylke.

Distriktsdyrlæge O. G. Løken, Elverum, innberetter:

På grunn av anæmi er nedslaktet hele 13 hester. Umiddelbart før beitetidens inntreden foretokes nedslaktning av alle — med god grunn — mistenkte hester efter forutgående befaring sammen med veterinærdirektøren og dyrlæge Slagsvold.

Distriktsdyrlæge J. O. Mørstad, Åmot, meddeler:

Av smittsom anæmi er der forekommert 16 tilfeller; herav er 2 tilfeller hos utenbygds hester der var her under skogskjøring, begge hjemmehørende i Romedal.

Man hadde grunn til å anta at den kolde sommer vi hadde i 1928, skulde ha medvirket til sykdommens ophør, da man jo som bekjent antar at denne lidelse overføres fra hest til hest ved en klegg, der jo kun viser sig på forsommernes varme dager. Siste sommer har jeg praktisk talt ikke iaktatt klegg. Dette har jeg også fått bekreftet av 2 hestegjetere. Jeg har foretatt inspeksjonsreiser til 3 havnestrekninger, hvor der er større samlinger av hester, og alt synes ved mitt besøk å være i orden; men så snart hestene kom hjem, opptrådte sykdommen først hos hester der hadde gått i Jemskollen, senere spredt over hele distriktet.

9. Tuberkulose.

Tuberkulinundersøkelser på offentlig bekostning er også i år kun foretatt, hvor en slik undersøkelse har vært særlig påkrevd.

En hel del besetninger er derimot undersøkt privat særlig i Akershus, Østfold, Buskerud, Hedmark og Oplands fylker. (Se tabellen).

Distriktsdyrlæge Kr. Dahler, Ås, innberetter:

Jeg har i årets løp tuberkulinundersøkt 2532 dyr, hvorav 181 var tuberkuløse. Den forholdsvis høie tuberkuloseprosent skyldes vesentlig returnmelk. Det viste sig ved undersøkelsen, at det kun var kalver som hadde fått skummet melk som reagerte, mens de eldre bestod prøven.

Kontrollveterinær A. Austdal ved Bøndernes Fellesslakteri, Østre Aker, meddeler:

I april måned blev her påvist jurtuberkulose i et slakt fra en reagerende besetning, hvorfra der var levert melk til meieri, som sendte upasteurert returnmelk ut i distriktet. Ved tuberkulinundersøkelse i vedkommende distrikt viste det sig, at en hel del store kalver reagerte, og ved slaktningen her påvistes tuberkulose i kroskjertlene hos omtrent samtlige dyr, altså en oplagt føringstuberkulose antagelig fra omskrevne ku med jurtuberkulose.

Resultat

av offentlige og innberettede private tuberkulinprøver av storfe i året 1928.

(*Compte-rendu sur le résultat des recherches publiques et privées faites chez le bétail par la tuberculine, pendant l'année 1928.*)

Fylke (Département)	Antall undersøkte dyr (Nombre des animaux tuberculins)	Derav mistenkte og tuberkuløse (Dont suspects & tuberculeux)	Antall prøvede besetninger (Nombres des étables examinées)	Derav tuberkuløse (Dont tuberculeuses)	Omsprøitede besetninger (Inoculations répétées)	
					Antall besetninger	Tuberkuløse
1. Oslo	-	-	-	-	-	-
2. Akershus	343	4	18	2	-	-
3. Østfold	2749	128	165	22	-	-
4. Buskerud	1142	24	96	3	-	-
5. Vestfold	16	15	1	1	-	-
6. Hedmark	267	49	25	9	-	-
7. Opland.	3326	334	264	62	-	-
8. Telemark	-	-	-	-	-	-
9. Aust-Agder	2	-	2	-	-	-
10. Vest-Agder	-	-	-	-	-	-
11. Rogaland	-	-	-	-	-	-
12. Hordaland	8	-	1	-	-	-
13. Bergen	-	-	-	-	-	-
14. Sogn og Fjordane	11	-	1	-	-	-
15. Møre	-	-	-	-	-	-
16. Sør-Trøndelag	53	6	4	1	-	-
17. Nord Trøndelag	-	-	-	-	-	-
18. Nordland.	-	-	-	-	-	-
19. Troms	69	19	8	2	-	-
20. Finnmark	-	-	-	-	-	-
I alt (total)		7986	579	585	102	-

Distriktsdyrlæge F. V. Holmboe, Stavanger, anfører bl. a.:

Tuberkulose er kun påvist hos høns, men er også især påvist i flere nye besetninger. Det faller ofte vanskelig å få folk til å slakte de angrepne besetninger ned, særlig når det gjelder større besetninger. I flere grender vilde det føre til en almindelig nedslaktning av hele hønsebestanden. — Tildels kan spores en tilbøielighet til å hemmeligholde syken. I flere større hønsehold er sykdommen utvilsomt trengt tilbake ved at eierne viser mere forsiktighet med i tide å fjerne de angrepne dyr og er gått mere over til kun å holde unge høns.

10. Kverke.

Kverke er anmeldt med 1603 tilfeller, hvorav 7 opgis å være drepte og 31 døde. Sykdommen har vært særlig utbredt i Sør-Trøndelag fylke, hvor den har optrådt med 515 tilfeller.

Distriktsdyrlæge J. W. Løkke, Støren, innberetter:

Kverke begynte å optre høsten 1927 og tiltok i utbredelse utover distrikten i 1928. I dette år blev 340 hester serumbehandlet preventivt med godt resultat idet få av disse hester senere fikk sykdommen. Serumet synes også å virke godt som kurativt middel. Av 75 behandlede tilfeller døde 2 og 2 blev avlivet.

11. Smittsom kasting

er innberettet med 2544 tilfeller hos storfe og har optrådt i alle fylker undtagen Bergen, Sogn og Fjordane, Nordland og Finnmark.

Distriktsdyrlæge O. P. Rolfseng, Volda, meddeler i sin innberetning bl. a. følgende:

Smittsom kalvekasting er i enkelte bygdelag på retur og andre steder i tiltagende. Alle steder hvor der er felles havnegang er der gode betingelser for smittespredning. Kastekuer fjernes som oftest fra havnegangen, men disse kuer har da ofte smittet de andre, så resultatet som oftest er, at der senere optrer kasting i de allerflestes besetninger som har gått sammen i vedkommende havnegang.

Distriktsdyrlæge J. Heldal, Dalen i Telemark, anfører:

Med hensyn til den smittsomme kalvekasting er forholdet omtrent som før. Besetningene slipper som oftest med 1–2 angrepne dyr, og syken dukker så plutselig opp i en annen besetning. En del vanskelighet har det vakt, hvorledes loven skal anvendes når der inntreffer kasting på sommerbeitene. Forholdet i distriktet er som regel således: En gjeter leier for sommeren et fjellbeite av en privat mann. Til dette fører han da dyr fra mange forskjellige besetninger. På enkelte av disse beiter er der fjøs på andre ikke. Jeg har ikke kunnet oppfatte et sådant beite i lovens forstand som fellesbeite. Kaster nu et dyr på et sådant beite, (hva der ikke sjeldent hender), melder nu spørsmålet sig, om de beitende dyr skal oppfattes som en eller flere besetninger. I mange tilfeller har jo dyrene stått på fjøs sammen om natten hele sommeren. Med hensyn til blodprøvene har jeg måttet ta for godt at folk selv uttar prøvene og innsender dem gjennem mig. I et distrikt med så store avstander vil reiser i en flerhet av tilfeller falle så pass kostbare at folk finner at de har dårlig eller ingen råd til å tilkalde dyrlæge for å utta prøvene. Skulde disse

prøver nektes mottatt til undersøkelse, går jeg ut fra, at en hel del inntrufne kastinstilfeller blir søkt hemmeligholdt neppe til gagn for sykdommens bekjempelse.

Distriktsdyrlæge A. Løken, Kongsberg, meddeler:

Smittsom kasting finnes i en del besetninger som av fylkesmannen er forbudt adgang til fellesbeite. Ved årlege blodprøveundersøkelser fåes stadig positiv reaksjon. Tidlig nedslaktning i forbindelse med rengjøring av fjøset og fornyet blodundersøkelse synes å være det eneste effektive til i en rimelig tid å bli av med sykdommen.

12. Lungesyke og influensa hos hesten.

Lungesyke har forekommet med 3 tilfeller hvorav 1 er død mens influensa har optrådt med 42 tilfeller i Telemark fylke og i øvrig med enkelte spredte tilfeller i et par andre fylker.

13. Blodurin.

Det er innberettet 1210 tilfeller hos storfe, hvorav 88 oppgis døde og 29 drepte. Sykdommen har optrådt omrent i alle fylker, med flest tilfeller i Møre fylke.

Distriktsdyrlæge M. Maalsnes, Førde, innberetter:

Ved behandling av piroplasmose er brukt dels trypanblått dels asuntol og ichtargan; herav har asuntol uten tvil gitt det beste resultat og synes virkelig å være det spesifikum som fabrikken utgir det for. Brukt i begyndelsesstadiet av sykdommen kan man etter min erfaring alltid stille en gunstig prognose. (Se forrige årsberetning.)

Dyrlæge R. Aase, Risør, meddeler at en ku med piroplasmose efter intravenøs injeksjon av trypanblått — ved slaktning 5 måneder senere — viste sig å ha nakkesenene intens grønnfarvet i hele sin lengde, mens slaktet i øvrig ikke viste nogen misfarfning.

14. Forskjellige sykdommer.

Ringorm har også i år optrådt med tallrike tilfeller, tildels i en ondartet form og med mange overførslar til mennesker.

Distriktsdyrlæge J. Kjos-Hanssen, Egersund, meddeler:

Den i forrige årsberetning omskrevne ringorm-epidemi blev bragt til en foreløpig avslutning våren 1928. I alt blev 26 kreaturbesetninger og 38 mennesker angrepet, og et par blev så hårdt angrepet at de måtte innlegges på sykehus. Efter distriktsdyrlægens anvisning blev der av fylket utfordiget en trykt instruks om avsondrings- og desinfeksjonsforanstaltninger.

Distriktsdyrlæge C. Jørgensen, Rakkestad, anvender med utmerket resultat arsenikkvask mot ringorm. Efter at eventuelle skor-

per er bløtgjort med grønnsåpe og kreolinolje vaskes hele dyret med arsenikkvask, og de angrepne partier bades med arsenikkvask 2 ganger om uken. Ved denne behandling opnåes at nye skjulte utbrudd straks blir behandlet.

O n d a r t e t s m i t t s o m k l o v b e t e n d e l s e h o s s t o r f e .
Distriktsdyrlæge A. von Schack. Nesbyen, meddeler:

Denne sykdom optrådte også i år på samme sted som ifjor (se forrige årsberetning). Symptomene var feber, appetittløshet, sløvhets, bustet hårlag, stivhet og halthet med sprikende ben, blåredannelser og senere dype nekrotiske sår med stor hevelse og ømhet i klovspalten, hos enkelte op over krone og hode og ved biklovene. Sykdommen fikk ikke bredt sig noget videre, da dyrlæge straks tilkaltes, så dyrene blev isolert og behandlet.

J u r b e t e n d e l s e . *Distriktsdyrlæge M. Maalsnes, Førde*, har behandlet ca. 20 kuer med Selectan. Midlet har vært brukt i ren form intraparenchymatøst og samtidig intramammært i 20 % vandig opløsning. Undertiden har til den intramammære infusjon vært benyttet $\frac{1}{2}$ % rivanoloplosning istedetfor selectan.

S t a d s d y r l æ g e E. C. Koren Lund, Skien, innsprøiter en opløsning av selectan (25—100) gjennem spenekanalens, hvorved sykdomstiden også ved kroniske mastiter forkortes betraktelig.

Distriktsdyrlæge F. V. Holmboe, Stavanger, meddeler:

Rivanol-selectanterapien har vært anvendt som den almindelige behandling. Gjennemgående er der gode erfaringer for dette. På en ku med trang pattekanal hadde eieren anvendt en cellostreng til oppblokning. I tilslutning hertil opstod en heftig gangrenøs mastit. Der blev foretatt juramputasjon, og dyret blev senere fetet til slakt.

S t r u m a . *Distriktsdyrlæge J. Flesvik, Lillehammer*, innberetter: Struma er iakttatt hos 3 hester, 2 føll og 2 spekalver. Hos en gammel hest var der utviklet symptomer der falt godt sammen med en morbus basedowi. Hos et føll lå den forstørrede skjoldbruskkjertel på den nederste tredjedel av halsen. Struma hos hesten er meget almindelig i Fåberg.

K r a m p e . *Distriktsdyrlæge O. Haga, Haugesund*, meddeler:

Bråtasykke (krampesykdom) inntraff i 3 tilfeller hos kuer, hvorav de to behandles med kloral intravenøst, som foruten å være den humaneste behandling av denne smertefulle lidelse synes å virke gunstig på sykdommens forløp.

T e t a n u s h o s k u . *Dyrlæge G. Ruud, Grimstad*, meddeler:

En ku med tympanitis blev tilsett et par ganger og stod efter 3 dagers forløp med typisk tetanus, fullstendig trismus o. s. v. Ved slaktning av kua fantes en rusten spiker i nettmaveveggen der ikke var perforert.

Lungeorm hos gjet. *Distriktsdyrlæge E. Henaug, Lervik i Sogn*, meddeler:

Våren 1928 inntraff hyppige dødsfall blandt gjetene; dyrene blev plutselig syke og døde etter $\frac{1}{2}$ —2 dagers forløp. Hos en mann døde 10 gjeter som viste sig å ha hatt lungeorm, der blev påvist ved innsendt prøve til Veterinærinstituttet.

Fruktbarhet hos ku. *Distriktsdyrlæge O. Hvamstad, Hokk-sund*, beretter at en liten vestlandsku fikk 4 kalver, hvorav 3 var ilive, og at samme ku ved forrige fødsel fikk 3 kalver, altså 7 kalver på et år.

Kloakk dannelse hos lam meddeler *distriktsdyrlæge F. V. Holmboe, Stavanger*, å ha påtruffet to ganger.

Sykdommer hos rev. *Distriktsdyrlæge S. Hyge, Måløy*, meddeler:

Sundhetstilstanden blandt revene var mindre god, idet innvoltsormer, især hakeormen, har herjet i de fleste revehårder. Lungeorm forekommer også i en del eldre revehårder. Behandling med dr. Cunninghams emulsjon intratrachealt i forbindelse med strenge sanitære forholdsregler synes å hjelpe. Ca. 1 000 gjødselprøver er undersøkt mikroskopisk.

Distriktsdyrlæge H. Gjørud, Ål, opplyser at systematiske undersøkelser for orm blir mere og mere almindelig. Da en medikamentel ormekur som regel svekker dyret bør målet være å hindre infeksjon eller iallfall hindre at revene får nye ormeegg i sig igjen når de en gang er renset.

Distriktsdyrlæge I. Flønæs, Rissa, innberetter:

Sølvreven med sine ormer gir mere og mere praksis, og det er sjeldent at der ikke er egg i ekskrementene. Ofte finnes både rundorm, hakeorm og lungeorm; for de to første synes tetrachloridethylen å være virksom. Lungeormen er vanskelig å få bukt med, og at bronchierne kan «børstes» rent er vel tvilsomt, og medikamenter der dreper alle ormer vil vel gjerne være for hårde for verten. Beatin, sirolin eller kreosottpreparater pr. os i forbindelse med kraftig føring synes dog å holde bronxit og orm i ave.

Kraftførforgiftning. *Distriktsdyrlæge J. Selnæs, Bergen*, meddeler:

Der er forekommert en del forgiftningstilfeller, hvor jeg mistenker det nye førstoff, maniokamel, som årsak. I en grisebesetning døde således etter føring med dette mel 8 av 25 griser i løpet av et døgn. En ku og et par hester er også blitt syke etter føring med dette mel. Obduksjonsfund gastroenterit. Kjemisk analyse av melet var negativ, antagelig fordi man ikke søkte etter den giftige plantesaft

som planten inneholder og som selvfølgelig skal være utskilt. Dette kan jo imidlertid ikke være gjort, når man som en av mine kunder beretter har funnet hele rotknoller i sekkenne.

Distriktsdyrlæge F. V. Holmboe, Stavanger, meddeler:

Maniokamel synes av og til å kunne gi forgiftning. Ved de tilfeller som her refereres gjelder dog, at de anvendte porsjoner har vært så store, at det like så godt kan betegnes som forsrukninger.

1 hest som i vårvinnen hadde fått 6 kg. manioka pr. dag døde av tarmbetennelse. 1 sau døde på samme måte etter 1 kg. manioka pr. dag. 1 ku forsukte sig i manioka, men kom sig.

Distriktsdyrlæge J. Elsness, Halden, meddeler at flere kalver blev forgiftet av linkakemel. Kadaverne blev innsendt til Veterinærinstituttet, hvor der påvistes blåsyre.

Kjerringrokkforgiftning. *Distriktsdyrlæge A. F. Holm, Sjøveien*, beretter om mange tilfeller av kjerringrokkforgiftning der behandles med stryknin injeksjon samt arsenikk innvendig.

Senecioforgiftning. *Distriktsdyrlæge F. V. Holmboe, Stavanger*, innberetter:

Et tilfelle av utvilsom senecioforgiftning hos en ku karakterisert ved voldsomt ødem i bringen, blev av kvaksalver tatt for traumatisk pericardit. Kua kom sig. Den var tilrådet slaktet. Ødemer i bringen kan på disse dyr også opstå på grunn av levercirrhose.

Digitalisforgiftning. *Distriktsdyrlæge K. Røine, Målselv*, meddeler:

Et forgiftningstilfelle med reverbjelle (*digitalis purpurea*) der kostet 2 kuer livet, var en overraskelse, da planten ikke skulde vokse vild nordenfor Trøndelagen. Planten er imidlertid påvist, og førets giftighet konstatert ved prøve på Veterinærinstituttet.

Tangforgiftning. *Distriktsdyrlæge K. Rutlin, Sortland*, meddeler i egenskap av konst. distriktsdyrlæge i Vest-Finnmark:

I kystdistriktene føres mest med tang, tare og fiske-avfall, og en ku der næsten utelukkende var føret med tang og tare blev syk og viste symptomer på jodforgiftning.

Blysukkerforgiftning. *Distriktsdyrlæge J. Julsrød, Kløfta*, innberetter at en del kuer hadde fått blysukker mot diaré, og at der døde flere dyr med typisk blyforgiftning. Det viste sig ved senere undersøkelse, at et av pulverne inneholdt 20 ganger den dosis, der var forskrevet av vedkommende dyrlæge.

Tabell II.

De viktigste sykdommer hos hus-
(Relevé des divers cas de maladies des animaux)

S y k d o m m e r (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)		Storfe (Espèce bovine)		Sau (Espèce ovine)	
	anmeldte (signalés)	derav	anmeldte (signalés)	derav	anmeldte (signalés)	derav
		drepte (abattus)		døde (morts)		døde (morts)
Miltbrand (<i>Anthrax</i>)	4	-	4	88	3	85
Raslesyke, miltbrandsemfysem (<i>Sarcophy- sma bovis</i>)	-	-	-	29	3	25
Ondartet ødem (<i>Oedema malignum</i>) . .	1	1	-	2	-	2
Bråsott (<i>Gastromycosis ovis</i>)	-	-	-	-	-	60
Ondartet katarrfeber (<i>Coryza gangraenosaa boum</i>)	-	-	-	375	162	158
Smittsom anæmi hos hesten (<i>Anaemia infect. equi</i>)	62	60	2	-	-	-
Lungesyke hos hesten (<i>Pleuropneumonia contagiosa equi</i>)	3	-	1	-	-	-
Influensa (<i>Influenza</i>)	55	-	-	-	-	-
Svinesyke (smittsom lungebetendelse) (<i>Septicaemia suum</i>)	-	-	-	-	-	-
Rødsyke (<i>Morbus ruber</i>)	-	-	-	-	-	-
Knuterosen (<i>Erythema nodosum</i>)	-	-	-	-	-	-
Rosen (<i>Lymphangitis. Erysipelas</i>)	1058	4	6	106	1	1
Lollandsk syke (<i>Enteritis pseudo-tuber- culosa chronica</i>)	-	-	-	28	20	5
Brandfeber (<i>Morbus maculosus</i>)	90	4	16	-	-	-
Kverke (<i>Adenitis contagiosa equi</i>)	1603	7	31	-	-	-
Tuberkulose (<i>Tuberculosis</i>)	-	-	-	884	683	2
Aktinomykose (<i>Actinomycosis</i>)	16	5	-	279	102	-
Sedstrengsforherdelse og bringesvulster (<i>Fibromycoma. Ascococcus</i>)	317	2	2	-	-	-
Hvalpesyke (<i>Febris catarrhalis epizootica canum</i>)	-	-	-	-	-	-
Stivkrampe (<i>Tetanus</i>)	97	18	44	24	6	11
Difterit (<i>Diphtheritis</i>)	-	-	-	-	-	-
Kopper (<i>Variola. Vaccina et Ovina</i>)	-	-	-	5223	4	1
Munnsyke hos hesten (<i>Stomatitis conta- giosa pustulosa equi</i>)	42	-	-	-	-	-
Septikæmi (<i>Septicaemia</i>)	101	8	18	158	17	93
Luftveiskatarr, halsbetendelse (<i>Coryza, Pharyngitis et Bronchitis</i>)	3724	27	7	468	15	-
Lunge- og brysthinnebetendelse (<i>Pneu- monia et Pleuritis</i>)	164	16	18	205	51	34
Fordøielessessykdommer(indigestion, mave- og tarmkatarr) (<i>Gastritis. Enteritis</i>) .	5354	30	34	12517	445	148
Kolikk, forstoppelse (<i>Colica. Obstructio</i>). .	3476	29	196	1557	69	43
Akutt diaré og blodgang (<i>Diarrhoea acuta et dysenteria</i>)	320	2	14	2797	55	158
Trommesyke (<i>Tympanitis</i>)	-	-	-	2443	56	179
Overføres	16487	213	393	27133	1692	945
					407	26
						143

dyrene i Norge i 1928, ordnet artsvis.

domestiques, par espèces, en Norvège en 1928).

Gjet (Espèce caprine)		Svin (Espèce porcine)		Hund (Chiens)		Katt (Chats)		Fjerfe (Volailles)		Andre dyr (Animaux divers)	
anmeldte (signalés)	døde (abattus)	anmeldte (signalés)	døde (abattus)	anmeldte (signalés)	døde (abattus)	anmeldte (signalés)	døde (abattus)	anmeldte (signalés)	døde (abattus)	anmeldte (signalés)	døde (abattus et morts)
-	-	6	3	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	800	2	70	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2430	31	171	-	-	-	-	-	-	-
-	-	6201	57	73	-	-	-	-	-	-	-
-	-	13	-	-	-	40	-	3	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	46	30	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	13	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	2	-	501	20	36	-	-	-
-	-	-	-	-	-	4	2	1	-	-	-
89	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	25	-	6	138	-	37	2	1	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
35	-	2	298	9	4	480	7	1	16	1	-
33	2	26	161	12	26	103	4	15	4	-	8
45	1	3	857	46	35	654	2	23	27	-	54
14	1	1	286	18	15	429	10	16	4	1	-
7	-	1	724	12	68	382	6	18	9	-	66
10	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33
235	5	34	18880	236	477	2732	51	150	64	4	290
											166
											369
											104

Tabell II. (Forts.). (Continuation).

Norge.

Sykdommer (Maladies)	Hest (Espèce chevaline)			Storfe (Espèce bovine)			Sau (Espèce ovine)		
	annmeldte (signalés)	derav		annmeldte (signalés)	derav		annmeldte (signalés)	derav	
		drepte (abattus)	døde (morts)		drepte (abattus)	døde (morts)		drepte (abattus)	døde (morts)
Overført (transport)	16487	213	393	27133	1692	945	407	26	143
Forgiftning (Intoxications)	178	4	15	1309	84	123	47	-	30
Innvollsormer (Helminthiasis)	1171	1	2	95	-	2	190	6	12
Dreiesyke (Hydrocephalus hydatideus)	-	-	-	-	-	-	25	11	2
Akutt hjernebetendelse (Meningitis acuta)	31	15	3	54	18	15	11	6	-
Kronisk hjernebetendelse (Koller) (Fattyitus)	25	7	-	-	-	-	-	-	-
Sviva	24	2	2	-	-	-	-	-	-
Blodurin (Hæmoglobinuria. Hæmoglobinæmia)	497	23	28	1338	32	99	1	-	-
Benskjørhet (Slikkesyke) (Osteomalacia)	13	1	-	1815	79	3	39	-	-
Svekkossott (Rachitis)	75	3	1	155	10	-	12	-	2
Hudutslett (Eczema)	1974	2	-	2243	2	-	176	2	-
Ringorm (Trichophyton tonsurans)	166	-	-	6138	3	-	-	-	-
Skurv (Favus)	-	-	-	51	-	-	-	-	-
Skabb (Scabies)	40	-	-	141	-	-	-	-	-
Lus (Pediculinae)	2385	-	-	45674	-	-	1724	-	-
Uregelmessige fødsler (Partus irregulares)	85	6	5	3338	96	10	170	6	5
Misfostre (Monstra)	3	-	-	125	10	12	8	-	2
Børvrengning (Inversio uteri)	5	-	-	722	45	5	27	4	2
Bordreining (Torsio uteri)	1	-	-	927	33	4	11	4	1
Tilbakeholdt etterbyrd (Retentio placentæ)	63	-	1	6355	7	21	49	-	1
Kasting (Abortus)	32	-	-	2610	37	14	15	-	1
Kalvingsfeber (Mellkefeber) (Eclampsia puerperalis)	-	-	-	3263	14	17	22	-	2
Børhetendelse (Metritis)	16	1	1	12(6	37	70	11	-	5
Jurbetendelse (Mastitis)	125	2	1	5327	176	32	197	12	15
Forfangenhet (Hordeatio. Kritiasis)	364	24	2	83	1	-	-	-	-
Klapphingstoperasjoner (Operationes ob kryptorchismum)	88	-	1	2	-	-	-	-	-
Kastrasjoner (Castrationes)	3074	2	-	187	-	-	1465	-	-
Kreft (Carcinoma et sarcoma)	35	7	2	32	9	-	6	2	-
Hov- og klovlidelser (Vitia ungvis)	3484	33	-	861	6	-	48	-	-
Oienlidelser (Vitia oculorum)	364	3	-	326	9	-	48	1	1
Hjertelidelser (Vitia cordis)	81	19	5	800	590	39	8	7	1
Ledd- og slimsekklidelser (Articulitis et bursitis)	4912	216	8	1255	71	2	42	1	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) (Vulnera, contusiones, abscessus etc.)	8087	154	13	4805	170	5	251	7	1
Andre behandlede sykdomstilfeller (Casus ceteri)	5061	80	50	9336	354	143	670	15	35
Ialt (total)	48946	818	533	127706	3585	1561	5680	110	261

1928.

Gjet (<i>Espèce caprine</i>)			Svin (<i>Espèce porcine</i>)			Hund (<i>Chiens</i>)			Katt (<i>Chats</i>)			Fjerfe (<i>Volailles</i>)			Andre dyr (<i>Animaux divers</i>)		
annmeldte (<i>signales</i>)	derav		annmeldte (<i>signales</i>)	derav		annmeldte (<i>signales</i>)	derav		annmeldte (<i>signales</i>)	derav		annmeldte (<i>signales</i>)	derav		annmeldte (<i>signales</i>)	derav	
	dreppe (<i>abatibus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dreppe (<i>abatibus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dreppe (<i>abatibus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dreppe (<i>abatibus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dreppe (<i>abatibus</i>)	døde (<i>morts</i>)		dreppe (<i>abatibus et morts</i>)	døde (<i>morts</i>)
235	5	34	11880	236	477	2732	51	150	64	4	4	290	166	369	104		
9	1	3	1266	33	158	316	5	78	35	3	10	124	93	189	34		
53	3	1	1227	4	1	533	3	2	45	-	6	5	-	2363	19		
5	1	2	87	10	16	58	3	11	-	-	-	-	-	5	5		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	7	-	1	28	3	-	-	-	-	-	-	1	-		
4	-	136	-	156	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-		
-	-	5327	156	56	263	2	9	-	-	-	-	-	47	1	167	24	
75	-	632	2	4	1105	32	6	40	-	5	-	-	-	48	-		
-	-	160	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	40	-	-	330	26	-	95	32	3	-	-	-	74	-		
1383	-	735	-	-	1494	5	-	45	-	6	224	-	-	33	-		
25	3	1	245	30	4	126	7	12	41	3	8	-	-	14	-		
-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2	1	-	53	21	12	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
4	-	5	-	-	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-		
4	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	76	-	1	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	33	4	3	99	3	14	-	-	-	-	-	-	3	-		
30	2	-	153	2	1	53	5	-	-	-	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	129	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
66	-	8909	1	2	149	-	-	319	-	-	-	-	-	6	-		
2	1	-	2	1	126	31	-	-	-	-	-	-	-	5	4	1	1
5	-	53	-	-	91	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-		
9	2	-	6	-	498	7	-	21	3	-	-	-	-	23	-		
-	-	157	110	22	115	18	17	-	-	-	-	-	-	2	-		
8	-	-	126	18	-	305	17	1	3	-	-	-	-	3	1	38	5
59	3	1	613	44	10	2059	60	31	52	5	2	5	-	199	19		
86	3	1	1034	85	54	678	59	8	106	23	2	69	2	468	24		
2065	25	44	33118	762	825	11086	340	341	866	78	41	775	267	4015	236		

Tabell III. Sykdommer hos:	Oslo	Akers- hus	Østfold	Buske- rud	Vestfold	Hed- mark	Opland	Tele- mark	Aust- Agder								
Hest																	
Miltbrand . . .	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet ødem . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62	62	-	-	-	-	-	-
Smittsom anæmi . . .	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Lungesyke . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Influensa . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	7	-	42	-	-	-
Rosen . . .	55	-	145	3	81	1	65	3	47	1	260	-	97	-	30	-	-
Brandfeber . . .	4	1	19	3	5	3	6	-	-	22	5	7	1	-	-	-	-
Kverke . . .	223	2	324	4	81	1	60	1	5	-	46	1	178	7	65	2	3
Tuberkulose . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Aktinomykose . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sedstrengsforher- delse og bringe- svulster . . .	99	2	65	-	16	1	29	-	15	-	38	-	30	-	8	-	1
Stivkrampe . . .	9	3	19	11	11	8	9	8	1	1	9	6	4	3	1	1	2
Munnsyke . . .	4	-	15	-	-	-	14	-	2	-	4	-	2	-	-	-	-
Septikæmi . . .	9	1	14	4	3	2	5	-	1	1	37	7	7	5	4	1	3
Luftveiskatarr . . .	1233	-	735	4	144	3	170	-	46	-	381	1	141	-	221	3	22
Lunge- og bryst- hindebetendelse . . .	3	1	24	1	16	4	6	1	19	1	12	3	6	3	2	3	1
Fordøielsesssyk- dommer . . .	797	6	1031	4	422	9	375	2	90	1	595	4	279	14	364	1	52
Kolikk, forstop- pelse . . .	337	9	438	26	293	20	256	13	196	16	467	29	312	30	192	5	67
Akutt diaré . . .	66	-	63	1	32	3	3	-	5	-	18	3	15	1	13	-	10
Forgiftning . . .	47	2	41	1	15	2	9	4	6	2	3	-	4	2	9	-	-
Innvollsormer . . .	14	-	81	-	51	-	91	1	24	-	133	-	153	-	16	-	6
Akutt hjernebe- tendelse . . .	3	1	7	2	5	5	2	1	9	4	3	3	-	-	-	-	-
Kronisk hjernebe- tendelse . . .	6	1	5	-	6	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sviva . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Blodurin . . .	28	3	67	7	41	5	52	3	22	5	68	6	75	7	23	5	-
Benskjørhet . . .	-	-	-	-	2	-	5	-	2	1	-	-	2	-	-	-	-
Svekkssott . . .	1	-	12	2	9	1	7	-	1	-	10	-	22	-	-	-	-
Hudutslett . . .	158	-	306	-	86	-	161	1	97	-	227	-	141	-	118	-	33
Ringorm . . .	12	-	49	-	15	-	24	-	3	-	8	-	13	-	-	-	-
Skurv . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skabb . . .	-	-	-	-	3	-	2	-	-	-	7	-	12	-	1	-	-
Lus . . .	31	-	185	-	49	-	58	-	82	-	321	-	368	-	37	-	7
Uregelmessige fødsler . . .	2	1	15	1	11	-	7	1	3	-	11	4	12	3	3	-	-
Misfostre . . .	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børvrengning . . .	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Børdreining . . .	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efter- byrd . . .	-	-	9	-	8	-	7	-	-	-	5	-	5	1	1	-	-
Kasting . . .	-	-	5	-	7	-	2	-	-	4	-	4	-	2	-	-	-
Børbetendelse . . .	-	-	2	-	3	1	-	-	2	-	-	3	1	1	2	-	-

Tabell III. Sykdommer hos:	Oslo		Akers- hus		Østfold		Buske- rud		Vestfold		Hed- mark		Opland		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Jurbetendelse . . .	5	-	7	-	9	-	5	-	6	2	12	1	12	-	5	-	-	-
Forfangenhet . . .	30	1	68	3	35	2	30	2	4	-	46	1	33	2	10	1	4	-
Klapphingstopera- sjoner . . .	3	-	5	-	3	-	-	-	4	-	11	-	16	-	1	-	-	-
Kastrasjoner . . .	29	-	232	-	189	-	160	-	99	-	242	-	431	-	88	-	33	-
Kreft . . .	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	2	2	1	-	-	-	-
Hovlidelser . . .	579	5	421	6	191	-	154	3	83	3	556	3	346	-	144	2	41	-
Øienlidelser . . .	32	1	38	-	20	-	41	1	-	-	65	-	48	1	19	-	2	-
Hjertelidelser . . .	31	5	6	3	6	4	7	3	2	1	10	4	2	1	3	1	-	-
Ledd- og slimsekklidelser . . .	503	5	625	9	242	8	433	14	182	16	645	16	340	24	237	16	75	2
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) . . .	644	3	1000	16	606	22	546	7	284	5	1048	15	756	26	310	6	115	-
Andre behandelte sykdomstilfeller	245	2	512	2	192	13	352	14	216	8	452	11	482	4	228	5	345	4
Storfe.																		
Miltbrand . . .	-	-	10	10	12	12	7	7	4	4	11	11	2	2	10	10	6	6
Raslesyke . . .	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	1	1	4	4	-	1	1	3
Ondartet ødem . . .	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartet katarr- feber . . .	-	-	8	8	4	4	44	26	3	3	67	67	32	32	17	17	6	6
Rosen . . .	-	-	17	-	23	1	6	-	1	-	30	-	4	-	5	-	1	-
Lollandsk syke . . .	-	-	-	-	4	3	4	2	-	-	4	4	12	12	-	-	-	-
Tuberkulose . . .	-	-	240	227	223	136	35	33	9	9	183	165	95	95	1	1	9	1
Aktinomykose . . .	4	1	32	8	21	10	17	8	5	2	79	29	35	11	8	2	-	-
Stivkrampe . . .	-	-	2	2	3	2	3	1	1	1	3	2	4	4	1	1	1	1
Kopper . . .	-	-	606	-	448	-	441	-	52	-	2082	1	235	2	140	2	44	-
Septikæmi . . .	-	-	12	11	19	13	21	14	1	1	41	16	3	3	7	6	1	1
Luftveiskatarr . . .	-	-	101	-	17	-	13	1	3	-	43	1	28	-	23	3	5	1
Lunge- og bryst- hindebetendelse . . .	-	-	38	5	42	23	20	15	2	-	19	11	4	3	12	5	-	-
Fordøielessykkommer . . .	48	4	1769	52	551	24	817	59	556	19	1747	64	1067	100	942	37	311	14
Kolikk, forstop- pelse . . .	3	-	208	9	98	5	143	4	79	2	204	5	318	37	74	3	26	5
Akutt diaré . . .	20	1	693	13	124	9	118	20	64	3	561	36	153	40	67	11	58	8
Trommesyke . . .	7	-	332	35	165	17	149	15	99	16	632	63	222	26	193	16	46	5
Forgiftning . . .	7	1	588	23	154	30	87	17	32	6	69	14	110	42	35	8	37	7
Innvollsormer . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	-	18	2	1	-	-	-
Akutt hjernebe- tendelse . . .	-	-	8	7	3	3	3	-	-	-	-	-	10	4	-	-	4	-
Blodurin . . .	-	-	38	2	50	10	92	19	46	4	71	5	62	15	37	1	83	9
Benskjørhet . . .	-	-	294	11	213	5	128	14	66	7	212	5	85	8	117	12	29	-
Svekksott . . .	-	-	-	-	16	-	7	1	4	1	13	2	63	2	10	2	4	-

Sykdommer hos:	Oslo		Akers- hus		Østfold		Buske- rud		Vestfold		Hed- mark		Opland		Tele- mark		Aust- Agder	
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte
Hudutslett . . .	3	-	135	1	109	-	99	1	93	-	1095	-	96	-	71	-	38	-
Ringorm . . .	23	-	872	-	657	-	569	2	37	-	1264	-	861	1	20	-	5	-
Skurv . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	-	15	-	4	-	-	-
Skabb . . .	-	-	-	-	-	-	12	-	2	-	35	-	15	-	-	-	-	-
Lus . . .	-	-	3443	-	8327	-	5326	-	1031	-	6378	-	5562	-	795	-	850	-
Uregelmessige fødsler . . .	20	1	466	4	241	5	228	4	123	7	529	20	380	12	245	11	103	3
Misfostre . . .	-	-	12	1	18	-	7	3	3	1	18	5	19	-	4	3	5	4
Børvrengning . .	4	-	123	5	113	6	47	5	43	3	92	10	76	5	39	5	15	3
Børdbreining . .	18	-	121	1	95	2	100	9	35	1	118	4	93	5	66	1	21	3
Tilbakeholdt etter- byrd . . .	109	-	985	2	546	-	464	3	221	1	896	2	619	1	332	3	201	3
Kasting . . .	3	-	352	2	212	4	319	3	38	6	539	2	188	3	200	22	67	-
Kalvingsfeber . .	26	-	640	1	244	2	251	1	134	1	261	3	233	1	245	1	175	4
Børbetendelse . .	12	1	219	12	61	9	107	10	39	7	255	16	126	9	55	9	22	3
Jurbetendelse . .	27	1	707	12	356	7	431	15	232	7	889	28	480	15	461	36	151	6
Forfangenhet . .	-	-	3	-	2	-	7	-	5	-	29	-	17	1	-	-	-	-
Kastrasjoner . .	-	-	34	-	16	-	12	-	19	-	19	-	21	-	15	-	-	-
Kryptorchidopera- sjon . . .	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft . . .	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	1	1	1	3	1
Klovligdeler . .	-	-	100	2	69	-	68	1	4	-	148	1	124	1	36	-	2	-
Øienlideler . .	-	-	49	2	29	-	35	1	5	-	78	-	44	-	12	1	1	-
Hjertelideler . .	-	-	124	83	121	103	77	62	17	17	167	124	68	57	18	15	4	4
Ledd- og slimsekk- lideler . . .	-	-	161	8	80	11	131	13	44	6	165	7	141	6	96	8	15	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) . .	-	-	496	23	243	13	426	15	191	9	775	16	418	21	236	12	62	1
Andre behandlede sykdomstilfeller	-	-	917	45	994	14	397	32	478	23	1147	15	957	38	454	44	333	8
Sau																		
Ondartet ødem . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bråsott . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-
Stivkrampe . .	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septikæmi . .	-	-	-	-	-	-	20	5	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
Lunge- og bryst- hindebetendelse . .	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	2	1	-	-	2	1	-	-
Fordøiesessyk- dommer . . .	-	-	2	1	2	-	17	1	2	-	7	2	9	3	2	2	1	-
Kolikk, forstop- pelse . . .	-	-	1	-	-	-	5	-	-	-	3	-	2	1	-	-	-	-
Akutt diaré . .	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	2	-	-	-
Trommesyke . .	-	-	2	1	-	-	2	-	-	-	3	-	5	1	2	1	1	-
Forgiftning . .	-	-	-	-	-	-	7	4	-	-	4	2	5	2	-	-	6	3

Vest-Agder	Antall		Døde og drepte		Roga-land		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre		S.-Trøndelag		N.-Trøndelag		Nord-land		Troms		Finn-mark			
		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		
18	-	108	-	37	-	-	-	-	-	16	-	60	-	125	-	86	-	28	-	23	-	3	-	-	-	
3	-	55	-	176	-	2	-	650	-	773	-	133	-	5	-	20	-	13	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
42	-	2000	-	1416	-	-	-	2172	-	1389	-	3248	-	2246	-	1189	-	226	-	35	-	-	-	-	-	
73	2	233	14	92	3	11	1	66	2	113	4	194	7	154	5	34	1	24	-	9	-	1	1	1	-	
7	-	7	-	2	-	-	-	1	-	8	2	8	-	1	-	1	-	3	2	-	1	-	1	-	-	
15	1	45	2	12	-	-	-	14	1	17	1	42	2	20	1	4	-	1	-	1	-	-	-	-	-	
29	1	34	-	24	1	1	-	17	4	34	3	62	-	50	2	4	-	4	-	1	-	-	-	-	-	
110	1	244	2	185	1	16	-	132	-	286	4	367	4	388	-	139	-	76	1	9	-	-	-	-	-	
45	-	142	6	103	-	-	-	66	-	192	-	97	3	46	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
89	2	268	7	108	-	14	-	55	1	102	1	166	3	157	2	65	1	22	-	8	-	-	-	-	-	
13	3	17	2	75	3	-	-	18	-	48	8	67	9	24	2	16	-	32	4	-	-	-	-	-	-	
79	1	223	17	173	11	11	1	147	4	238	23	365	11	232	11	83	1	79	2	13	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	15	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	10	-	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
5	1	2	1	3	-	-	-	1	-	1	1	2	2	8	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
5	-	20	-	10	-	-	-	5	-	70	-	88	1	60	-	40	-	9	-	3	-	-	-	-	-	
2	1	5	-	13	-	-	-	9	1	15	1	21	2	-	-	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
10	10	12	8	8	7	-	-	19	12	34	27	42	39	44	42	8	8	26	11	1	-	-	-	-	-	
121	1	18	3	13	2	-	-	29	2	60	2	102	3	34	1	37	-	7	-	1	-	-	-	-	-	
107	8	323	3	77	8	2	-	157	10	197	5	305	10	611	9	127	9	45	3	7	-	-	-	-	-	-
299	9	618	94	370	12	32	-	269	16	273	18	964	79	430	43	297	6	73	-	34	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	33	33	7	7	-	-	13	13	-	-	2	-	4	4	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	8	-	-	-	1	-	6	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	64	40	7	4	-	-	7	6	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	
2	-	16	2	-	-	-	-	8	-	51	-	18	2	3	-	24	-	6	1	4	-	-	-	-	-	
-	-	2	-	3	-	-	-	2	-	9	5	8	1	2	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	12	6	5	-	-	-	4	-	2	-	4	-	5	3	2	2	3	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	12	11	5	1	1	1	-	-	1	1	3	2	11	3	3	3	2	2	-	-	-	-	3	-	

Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjord.		Møre		S.-Trøndelag		N.-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark				
	Antall	Døde og drepte																						
1	1	54	-	-	-	-	-	-	1	1	12	4	39	2	-	-	38	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	2	2	-	-	-	-	-	4	-	16	-	3	3	-	-	22	-	-	-	-	-	-	
-	-	18	1	46	-	-	-	-	2	-	12	-	9	-	-	-	45	-	-	18	-	-	-	
-	-	264	-	608	-	-	-	-	432	-	60	-	85	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	23	2	15	-	-	-	-	6	1	19	2	23	1	7	-	10	-	-	-	2	-	-	
-	-	5	1	1	1	1	-	-	-	-	6	2	1	5	1	-	1	1	-	-	-	-	-	
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	7	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	2	1	3	-	-	-	-	-	-	8	-	12	11	-	-	2	-	-	-	2	-	-	
-	-	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	
-	-	16	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6	2	-	5	-	-	-	2	-	-	
-	-	3	2	2	-	-	-	-	-	-	6	-	52	7	41	6	-	12	-	-	1	-	-	
2	20	-	5	5	4	1	-	-	1	-	22	-	353	-	410	-	36	-	-	-	-	-	-	
1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	
-	-	5	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	
-	-	10	2	6	1	-	-	-	11	-	6	-	3	1	4	-	-	1	1	1	-	-	-	
3	-	83	24	24	2	3	-	-	122	6	10	-	28	3	12	5	22	2	4	4	4	4	-	-
-	-	-	30	-	-	-	-	-	6	-	12	1	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	12	12	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	3	-	-	-	-	2	1	12	1	4	1	-	-	4	-	-	2	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	

Tabell III. Sykdommer hos:	Oslo	Akers- hus	Østfold	Buske- rud	Vestfold	Hed- mark	Opland	Tele- mark	Aust- Agder
	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall
Forgiftning . . .	- - -	- - -	- - -	3 - -	- - -	- - -	3 - -	2 - -	2 - -
Innvolksormer . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	7 - -	40 - 3	- - -
Akutt hjernebe- tendelse . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Benskjørhet . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Hudutslett . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	4 - -	47 - -	- - -
Lus . . .	- - -	- - -	- - -	51 - -	- - -	- - -	10 - -	798 - -	12 - -
Uregelmessige fødsler . . .	- - -	- - -	- - -	- - 1	- - -	- - -	4 - -	7 1	- - -
Børvrengning . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	1 - -	1 1	- - -
Tilbakeholdt efter- byrd . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	1 - -	1 - -	- - -
Kasting . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	2 - -	- - -
Børbetendelse . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	8 - -	- - -
Jurbetendelse . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 1	- - -
Kastrasjoner . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	3 - -	4 - -	4 - -
Kreft . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	1 - -	- - -
Klovligelser . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Øienlideler . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 8	2 - -	- - -
Ledd- og slimsekk- ligelser . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 1	- - 1	- - -
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess) . . .	- - -	- - -	- - -	3 1 -	- - -	- - -	- - -	15 2	1 - -
Andre behandlede sykdomstilfeller	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	1 - -	14 3	- - -
Svin									
Miltbrand . . .	- - -	- - -	3 - -	3 - -	- - -	- - -	1 - 1	- - -	- - -
Ondartet Ødem . . .	- - -	518 25	- - -	- - -	1 1 -	- - -	- - -	- - -	- - -
Svinesyke . . .	- - -	645 29	119 49	465 4	89 -	5 -	28 26	- - -	- - -
Rødsyke . . .	23 1	1380 20	576 11	349 11	119 -	4 11	488 15	161 40	95 4
Knuterosen . . .	90 -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	123 26	512 19	319 7
Rosen . . .	- - -	- - -	- - -	- - 2	- 10	- - -	- - -	- - -	- - -
Tuberkulose . . .	- - -	- - -	13 13	- - -	- - -	- - -	1 1	1 1	- - -
Aktinomykose . . .	- - -	1 1	- - -	- - -	- - -	- - -	23 13	17 11	2 2
Sedstrengsforher- delse . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	2 - -	- - -
Stivkrampe . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
Kopper . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - 1	- - -
Septikæmi . . .	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	24 5	- - -	- - 1
Luftveiskatarr . . .	- - -	262 5	- - -	2 1	1 -	- - -	5 1	2 1	- - -
Lunge- og bryst- hindebetendelse . . .	- - -	90 10	5 3	8 4	1 -	- - -	9 3	4 2	18 2
Fordøielsessyk- dommer . . .	27 3	164 11	32 4	56 6	72 3	134 14	102 12	77 10	16 2

Tabell III.	Sykdommer hos:	Oslo	Akershus	Østfold	Buskerud	Vestfold	Hedmark	Opland	Telemark	Aust-Agder	
		Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	Døde og drepte	Antall	
										Døde og drepte	
Kolikk, forstoppe	.	-	-	46	2	27	5	11	1	4	-
Akutt diaré	.	152	20	225	16	74	2	6	-	47	14
Forgiftning	.	125	19	294	28	575	53	16	5	2	77
Innvolksormer	.	-	-	403	-	107	4	412	1	1	210
Akutt hjernebetændelse	.	-	-	9	5	16	-	3	2	6	-
Blodurin	.	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	.	-	-	2	-	7	-	27	-	-	-
Svekksott	.	38	1	944	25	498	13	323	13	198	-
Hudutslett	.	10	-	66	-	95	-	51	-	13	-
Ringorm	.	-	-	-	-	8	-	1	-	-	-
Skabb	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lus	.	-	-	51	-	50	-	44	-	-	-
Uregelmessige fødsler	.	-	-	42	6	6	-	16	2	3	-
Misfostre	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børvrengning	.	-	-	7	2	5	3	4	2	-	-
Børdreining	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt etterbyrd	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasting	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melkefeber	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børbetendelse	.	-	-	5	-	4	1	-	-	-	-
Jurbetendelse	.	-	-	25	1	8	1	7	-	3	-
Kryptorchidoperasjoner	.	-	-	7	-	10	-	-	1	-	-
Kastrasjoner	.	77	-	1593	-	490	-	360	-	224	-
Kreft	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klovclidelser	.	-	-	3	-	5	-	5	-	1	-
Øienlidelser	.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Hjertelidelser	.	-	-	35	17	-	-	25	24	-	-
Ledd- og slimsekklidelser	.	-	-	29	8	7	3	24	3	3	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess)	.	13	-	62	6	58	4	99	13	13	-
Andre behandelte sykdomstilfeller	.	-	-	110	24	24	7	79	31	28	-
Hund											
Influensa	.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosen	.	20	3	11	-	-	-	6	-	-	-
Hvalpesyke	.	116	12	66	14	50	5	74	2	13	-
Stivkrampe	.	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-
Septikæmi	.	119	33	19	4	-	-	-	-	-	-
Luftveisiskatarr	.	258	2	169	5	-	-	7	-	-	-

Tabell III. Sykdommer hos :	Oslo	Akers- hus	Østfold	Buske- rud	Vestfold	Hed- mark	Opland	Tele- mark	Aust- Agder	Døde og drepte	Antall
										Døde og drepte	
										Døde og drepte	Antall
Lunge- og bryst- hindebetendelse	51	7	27	8	5	2	6	1	-	-	5
Fordøielssessyk- dommer	362	13	111	11	22	-	45	-	6	-	18
Kolikk, forstop- pelse	263	20	85	2	14	1	30	1	6	-	1
Akutt diaré	269	13	36	4	18	-	35	1	-	2	1
Forgiftning	176	28	54	18	8	4	28	10	-	3	1
Innvollsormer	173	3	79	1	28	-	58	-	3	5	14
Akutt hjernebe- tendelse	31	9	11	2	2	2	-	4	-	-	1
Blodurin	27	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Svekksott	139	9	29	2	10	-	64	-	1	-	8
Hudutslett	560	22	242	11	33	-	71	2	23	26	1
Ringorm	-	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-
Skurv	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Skabb	268	18	50	8	-	-	3	-	-	-	2
Lus	898	-	504	5	18	-	26	-	-	4	20
Uregelmessige fødsler	66	11	23	4	2	-	14	1	-	-	5
Børvrenning	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Tilbakeholdt efter- byrd	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Børbetendelse	83	9	5	3	3	1	4	3	-	-	1
Jurbetendelse	29	2	7	2	5	-	7	-	1	2	1
Kastrasjoner	36	-	25	-	10	-	1	-	3	2	5
Kreft	65	15	19	1	8	6	9	2	1	2	4
Klolidelser	75	3	1	-	-	-	1	-	1	-	1
Øienlidelser	198	3	108	4	13	-	89	-	1	11	8
Hjertelidelser	49	8	36	20	14	1	6	5	-	1	1
Ledd- og slimsekk- lidelser	168	11	46	3	19	2	42	2	-	1	5
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess)	1209	65	264	16	54	1	182	3	47	1	14
Andre behandlede sykdomstilfeller	371	46	10	2	6	1	20	3	16	1	15
Katt											
Rosen	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Septikæmi	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Luftveiskatarr	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Lunge- og bryst- hindebetendelse	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	1
Fordøielssessyk- dommer	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	2

Vest-Agder	Antall	Døde og drepte	Rogaland	Hordaland	Bergen	Sogn og Fjord.	Møre	S.-Trøndelag	N.-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark		
-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	-	3	-	4	-	-	15	23	-	9	-	-
4	-	3	-	-	-	-	-	3	11	1	-	1	-	-
4	-	-	3	1	-	-	-	4	5	1	-	2	-	-
1	-	-	2	2	-	7	2	-	5	2	1	3	-	-
-	-	18	-	15	-	1	-	8	14	-	25	-	1	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	8	-	6	-	13	1	2	10	21	-	10	10	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	17	-	12	-	4	-	-	10	8	-	4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	3	-	-
1	-	7	-	3	-	-	-	-	-	9	1	-	1	-
2	-	-	8	-	-	8	-	1	-	8	-	-	-	3
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	11	1	7	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-
-	-	1	-	4	-	4	-	-	6	4	-	3	-	-
11	-	40	-	12	-	9	-	6	14	11	-	17	1	4
14	-	26	2	24	-	34	-	6	3	1	48	3	3	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	2	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	2	-	-	-	-	7	1	7	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell III. Sykdommer hos:	Oslo		Akers- hus		Østfold		Buske- rud		Vestfold		Hed- mark		Opland		Tele- mark		Aust- Agder			
	Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte		Antall		Døde og drepte	
Lunge- og bryst- hindebetendelse	-	-	-	-	15	6	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Fordøielessessykk- dommer	-	-	-	-	7	4	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Forstoppelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Akutt diaré	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Innvollsorm	-	-	-	-	120	-	260	-	-	-	-	-	57	-	-	-	-	-	-	-
Akutt hjernebe- tendelse	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
Blodurin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Benskjørhet	-	-	-	-	-	12	2	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Svekksott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	2	-	-	-	-
Hudutslett	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-
Øremidder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreft	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skabb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
Lus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Uregelmessige fødsler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Børbetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jurbetendelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klolidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Øjenlidelser	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Hjertelidelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ledd- og slimsekkl- idelser	-	-	-	-	-	-	13	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kirurg. tilf. (sår, kontusjoner, abscess)	-	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	4	-	16	2	1	-	-	-	-
Andre behandlede sykdomstilfeller	-	-	10	-	-	10	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-

Tabell IV.

Antall autoriserte dyrlæger i Norge i 1929.

(Nombre de vétérinaires diplômés en 1929).

Fylke (Département)	Autorserte dyrlæger (Vétérinaires diplômés)	Derav (dont)		
		Distriks- dyrlæger ¹⁾ (Vétérinaires délégués)	I andre stillinger el. privat prakt. (D'autres vétérinaires exerçants)	Ikke praktiserende ²⁾ (non exerçants)
Oslo	24	2	20	2
Akershus	25	11	11	3
Østfold	19	7	9	3
Buskerud	17	11	5	1
Vestfold	10	5	4	1
Hedmark	30	19	8	3
Opland	27	15	10	2
Telemark	13	9	4	-
Aust-Agder	8	5	3	-
Vest-Agder	5	3	1	1
Rogaland	10	6	4	-
Hordaland	7	5	2	-
Bergen	8	3	4	1
Sogn og Fjordane	9	8	1	-
Møre	18	13	4	1
Sør-Trøndelag	20	14	5	1
Nord-Trøndelag	13	10	1	2
Nordland	7	6	1	-
Troms.	4	4	-	-
Finnmark	2	1	1	-
Uopgitt bopel (domicile non nommé)	2	-	-	-
Utenlands	12	-	-	-
Riket (le royaume)	290	157	98	21

¹⁾ Herunder politidyrlæger.²⁾ Herunder pensjonerte.

Utførsel og innførsel av husdyr.

Utførsel:

Ifølge Norges offisielle statistikk er der i året 1928 utført 124 hester, 8 storfe og 129 svin. Landbruksdepartementet har under 21 juli 1928 ophevet forbudet mot utførsel av hest, storfe, sau, gjet og gris.

Innførsel:

Ifølge ovennevnte statistikk er der i årets løp innført: 102 hester og 23 storfe, 25 sauer, 31 svin, 1809 rever og 42 andre pelsdyr.

Forbudet mot innførsel av levende husdyr har vært gjeldende hele året 1928 (kfr. kgl. plakat av 6. desember 1924). Til Oslo eller Halden karantenefjøs er der i beretningsåret ikke innkommet noget dyr, mens der til statens karantenestasjon på «Store Marøen» ved Stavanger er innført 11 karakulsauer fra U. S. A., 3 sauer fra Island og 2 sauer fra Skotland.

Bevilgninger til det civile veterinærvesen for budgetterminen 1. juli 1928—30te juni 1929.

A. Utgifter.

Kap. 681.	Statsdyrlægene:	
	1. Lønninger	kr. 14 850,00
	2. Laboratorier	» 3 000,00
	3. Reiseutgifter	» 2 500,00
		kr. 20 350,00
» 682.	Tilskudd til distriktsdyrlæger:	
	1. Til lønn	kr. 350 000,00
	2. Reiseutgifter	» 75 000,00
		» 425 000,00
» 683.	Veterinærhøiskolen:	
	Byggearbeider	kr. 0,00
» 684.	Veterinærinstituttet:	
	1. Lønninger	kr. 38 707,00
	2. Kontorutgifter	» 2 500,00
		Overføres . Kr. 41 207,00 Kr. 445 350,00

	Overført . Kr.	41 207,00	Kr.	445 350,00
3. Bygninger	»	2 000,00		
4. Lys og brenne	»	7 000,00		
5. Laboratorier	»	32 000,00		
6. Reiseutgifter	»	1 000,00		
7. Forskjellig	»	8 500,00		
			»	91 707,00

Kap. 685. Andre veterinærformål:

1. Tuberkulinundersøkelser . .	kr.	5 000,00
2. Erstatning ved nedslaktning	»	15 000,00
3. Tilskudd til «Norsk Veterinær tidsskrift»	»	1 200,00
4. Karantenestasjonen	»	705,00
5. Stipendier	»	0,00
6. Kursus for dyrlæger	»	3 000,00
7. ½ års drift av medicinsk klinikk	»	20 000,00
8. Forskjellig	»	10 000,00
		»
		54 905,00
Tilsammen	<u>kr.</u>	<u>591 962,00</u>

B. Inntekter.

Kap. 2581. Veterinærinstituttet (jfr. kap. 684)		
	kr.	20 000,00
» 2582. Karantenestasjonen (kfr. kap. 685 post 4)	»	280,00
	kr.	20 280,00

II.

Kjøttskontrollen 1928.

Almindelig oversikt.

Kjøttskontroll i henhold til lov om kommunale slaktehus, kjøttskontroll m. v. av 27. juni 1892 har i året 1928 vært i virksomhet i 37 kommuner. I følgende bykommuner virker nu således kjøttskontroll: Ålesund, Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikstad, Gjøvik, Halden, Hamar, Haugesund, Holmestrand, Horten, Hønefoss, Kongsvinger, Kragerø, Kristiansand, Kristiansund, Larvik, Lillehammer, Molde, Moss, Narvik, Notodden, Oslo, Porsgrunn, Risør, Sandefjord, Sarpsborg, Skien, Stavanger, Tromsø, Trondhjem og Tønsberg samt derhos i Lillestrøm, Odda og Tinn landkommuner.

Kommunale slaktehus finnes i Bergen, Egersund, Halden, Haugesund, Kristiansund, Lillehammer, Oslo, Stavanger og Trondhjem. Av

disse er slaktehusene i Halden, Haugesund, Oslo og Stavanger uten approbasjon av det offentlige.

Ved kongelig resolusjon av 3. november 1917 blev kontroll ordnet ved det såkalte «Fellesslakteri» (Bøndernes fellesslakteri) på Løren i Østre Aker.

I landkommunen Voss finnes siden 1909 et slakteanlegg som eies og drives av kommunen.

Regler for innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander — heri innbefattet innførsel av kjøtt og flesk — undergikk i 1928 de endringer at Landbruksdepartementet under 7. mars 1928 ophevet det i henhold til kongelig plakat av 29. juni 1922 med tilleggsplakater bestående forbud mot innførsel av kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra visse len i Sverige forsåvidt angår Vermlands, Ørebro og Södermanlands len samt landskapet Dalsland og Elfsborgs len og fogderiet Norrviken av Göteborg og Bohus len.

Ved skrivelse fra Landbruksdepartementet av 14. nov. 1928 blev dette forbud helt ophevet således at innførsel her til landet av nevnte varer blev tillatt fra hele Sverige efter de av Landbruksdepartementet under 28. februar 1923 opstilte regler.

Grensetrafikken med fersk kjøtt blev fremdeles tillatt fra svenske grensedistrikter beliggende nordenfor jernbanelinjen Magnor—Charlottenberg.

De i de senere år ved den offentlige kjøttkontroll undersøkte kjøttmengder stiller sig (i hele tall) således:

	Storfe	Hester	Svin	Sau og gjet	Kalver
1908	124 935	3 866	83 197	212 151	130 321
1909	139 261	3 637	73 877	230 899	150 204
1910	156 892	4 645	68 300	217 321	159 282
1911	169 194	6 161	80 042	235 347	172 855
1912	152 798	6 453	96 552	247 213	159 390
1913	146 189	6 377	82 296	247 846	157 908
1914	164 798	5 477	94 417	211 883	162 288
1915	190 698	6 384	76 860	226 721	183 327
1916	144 206	7 027	51 181	212 162	154 552
1917	189 076	4 992	66 553	185 201	159 933
1918	167 158	8 853	38 635	207 006	158 710
1919	139 289	6 480	57 563	224 724	149 542
1920	179 931	7 353	91 176	272 533	173 051
1921	172 122	9 775	102 220	306 182	214 493
1922	188 565	9 424	99 339	302 848	211 473
1923	196 371	9 625	135 135	327 341	228 181
1924	180 804	11 520	139 126	303 303	236 063
1925	154 967	8 950	121 666	286 779	208 431
1926	170 571	5 349	165 465	318 295	205 315
1927	174 588	5 243	220 055	313 055	213 492
1928	188 819	5 894	191 736	356 913	234 031

På de følgende tabeller vil finnes sammendradd de tabellariske betrekninger fra de forskjellige kommuner, hvori kontroll har vært i virksomhet, således at tabell A viser den samlede kjøttmengde (slakt) som har passert de forskjellige kontrollstasjoner i løpet av året med samtidig angivelse av, fra hvilket land kjøttet stammer samt kjøttets art (se tabell D).

I tabell B angis på samme måte det antall kjøttkropper, som er stemplet med 2. klassenes stempel.

Tabell C angir på samme vis antall av kasserte kjøttkropper, samt vekten av de konfiskerte slakt samt vekt av kasserte organer og avfall.

Tabell D angir de utenfor hovedstasjonene kontrollerte kjøttmengder, deres klassifikasjon m. v.

Tabell E viser den samlede mengde ferskt slaktekjøtt som i årets løp er kontrollert.

Tabell F angir de vesentligste årsaker til 2. klassenes stemppling og kassasjon av kjøtt.

Tabell G vedrører kontrollen av det fra utlandet innførte opdelte kjøtt, såkalte tønnekjøtt (konf. lov av 25. juli 1910 og kgl. plakat av 4. august 1911).

Tønnekjøttskontroll har i årets løp vært i virksomhet i følgende byer:

Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Haugesund, Horten, Kristiansand, Oslo, Skien, Stavanger, Trondhjem og Tønsberg.

Tabeller.

Tabell B.

Antall av slakt som i 1928

er stemplet med 2nen klasse på kontrollstasjonene.

(Nombre de viandes de boucherie marquées avec l'estampille de IIme classe)

Kommune	I alt 2nen klasse							
	Storfø	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spekalkv	Gjøkalv	Andre dyr
Ålesund	45	2	18	46	-	6	6	-
Arendal	8	-	10	6	-	4	-	-
Bergen	176	8	199	39	5	366	22	-
Bodø	14	-	1	19	1	1	-	-
Drammen	23	1	8	-	-	1	1	-
Fredrikstad Ø.	6	-	2	-	-	1	-	-
do. V.	32	3	21	3	-	26	2	-
Gjøvik	4	-	5	3	1	14	-	-
Halden	6	1	7	-	-	1	1	-
Hamar	3	-	10	3	-	2	-	-
Haugesund	14	-	7	46	3	25	1	-
Holmestrand	2	-	2	-	-	3	-	-
Horten	11	1	22	-	-	-	2	-
Hønefoss	11	-	4	-	-	15	-	-
Kongsberg	6	1	2	-	-	10	-	-
Kongsvinger	21	-	9	3	-	14	2	-
Kragerø	5	1	2	-	-	6	-	-
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansund	25	-	16	24	1	23	-	-
Larvik	21	1	22	1	-	11	-	-
Lillehammer	12	-	13	9	-	30	-	-
Lillestrøm	6	-	1	1	-	2	-	-
Molde	24	-	18	21	3	18	6	-
Moss	53	8	27	-	-	39	-	-
Narvik	3	-	1	24	2	8	3	1
Notodden	21	-	7	2	1	9	-	-
Odda	4	-	6	11	1	5	1	-
Oslo	149	23	519	196	10	35	24	-
Porsgrunn	26	-	7	-	-	5	-	-
Risør	-	-	-	-	-	3	-	-
Sandefjord	10	-	10	9	1	22	2	-
Sarpsborg	45	3	29	-	-	27	1	-
Skien	16	-	14	-	-	5	-	-
Stavanger	19	-	18	6	-	30	-	-
Tinn	4	-	-	1	-	3	-	-
Tromsø	29	3	4	43	57	82	15	14
Trondhjem	296	19	104	178	12	232	1	-
Tønsberg	54	3	34	3	-	15	-	-
Fellesslakteriet	21	-	15	4	-	13	-	-
I alt (total)	1225	78	1194	701	98	1114	88	15

Tabell C.

Antall av slakt som i 1928 er kassert på kontrollstasjonene.

(Nombre de viandes de boucherie saisies aux bureaux de contrôle).

Kommune	I alt kassert								Vekt i kilogram av kasserte kjøt- kropper	Vekt i kilogram av avfall og organer
	Storfø	Hest	Svin	Sau	Gjet	Spekaly	Gjøkaly	Andre dyr		
Ålesund . . .	22	2	4	17	-	17	-	-	-	-
Arendal . . .	10	1	7	5	-	13	-	-	2039	166
Bergen . . .	63	21	12	6	6	158	15	-	11086	-
Bodø . . .	5	-	1	5	-	10	-	-	750	200
Drammen . . .	10	-	2	-	-	9	-	-	1126	585
Fredrikstad Ø. do. V.	-	-	-	-	-	1	-	-	20	34
Gjøvik . . .	4	2	5	2	-	17	-	-	2000	250
Halden . . .	10	-	4	-	-	20	-	-	430	80
Hamar . . .	12	2	3	7	-	20	4	-	2140	94
Haugesund . .	6	-	2	3	-	27	-	-	-	-
Holmestrand .	3	-	1	-	-	4	-	-	420	130
Horten . . .	5	-	7	-	-	13	1	-	1275	67
Hønefoss . . .	3	-	-	1	-	5	-	-	399	1000
Kongsberg . .	-	-	-	-	-	1	-	-	12	128
Kongsvinger .	11	2	3	-	-	7	1	-	1942	36
Kragerø . . .	1	-	2	-	-	2	-	-	-	-
Kristiansand .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansund .	7	-	3	8	1	27	-	-	1360	140
Larvik . . .	5	-	1	-	-	3	-	-	799	394
Lillehammer .	5	-	1	1	-	15	-	-	590	207
Lillestrøm .	4	-	1	-	-	22	-	-	650	-
Molde . . .	5	1	7	7	1	7	1	-	-	-
Moss . . .	10	1	6	1	-	9	1	-	-	-
Narvik . . .	1	-	-	2	-	-	-	-	118	-
Notodden . . .	-	-	2	-	1	4	-	-	-	-
Odda . . .	2	-	-	-	-	2	-	-	259	-
Oslo . . .	124	18	69	100	102	693	130	-	34961	26406
Porsgrunn . .	2	-	3	1	-	4	-	-	-	-
Riser . . .	-	1	-	-	-	-	-	-	200	81
Sandefjord . .	5	-	15	2	-	5	2	-	985	713
Sarpsborg . . .	30	2	2	3	-	44	3	-	5416	400
Skien . . .	5	-	3	2	-	5	-	-	440	120
Stavanger . . .	5	-	-	-	-	42	-	-	1292	122
Tinn . . .	5	-	-	-	-	14	-	-	827	278
Tromsø . . .	12	1	-	6	-	10	1	4	1923	-
Trondhjem . .	88	7	12	45	1	191	-	1	15098	8509
Tønsberg . . .	25	-	2	-	-	15	1	-	3571	48
Fellesslakteriet .	25	1	5	-	-	25	-	-	-	-
I alt (total)	531	62	185	224	112	1465	162	5	92815	40966

Tabell G.

Tønnekjøtt-kontrollen 1928.

Kommune	Ialt innført, kilogram				Beslaglagt, kilogram				Hvorfra innført
	Heste- kjøtt	Storfekjøtt	Saukjøtt	Orga- ner	Heste- kjøtt	Storfekjøtt	Saukjøtt	Orga- ner	
Arendal . . .	-	2720	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	47	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	36682	-	1321	-	-	-	-	U.S. Amerika
	-	-	176023	-	-	-	-	-	Island
Bergen . . .	19305	-	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	4358	-	-	-	-	-	-	Danmark
	-	9479	-	-	-	-	-	-	England
Bodø . . .	-	24812	-	34892	-	-	-	-	Island
Drammen . . .	-	-	2240	-	-	-	-	-	U.S. Amerika
	-	-	61000	-	-	-	-	400	Island
Haugesund . . .	-	1400	-	-	-	-	-	-	U. S. Amerika
Horten . . .	-	-	-	282	-	-	-	-	Danmark
Kristiansand . . .	-	8434	-	2030	-	-	-	-	Island
	-	4600	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	-	108	-	-	-	-	-	Danmark
	-	-	353740	-	-	-	-	-	Danmark
	-	10973	-	-	-	-	-	-	Island
	-	64496	45111	-	-	-	-	-	U. S. Amerika
Oslo . . .	200	-	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	624	-	62625	-	-	-	-	Finnland
	-	-	-	6210	-	-	-	-	Danmark
	-	-	-	1681	-	-	-	-	England
	-	-	490709	-	-	-	-	-	Frankrike
	-	-	-	24726	-	-	-	-	Island
	-	-	-	11374	-	-	-	-	Sverige
Skien . . .	123671	76919	-	123502	-	-	-	-	Tyskland
	-	8349	54362	22377	-	-	-	-	U. S. Amerika
	-	-	-	-	-	-	-	-	Andre land
Stavanger . . .	-	15295	-	-	-	4856	7906	845	U. S. Amerika
	-	-	58590	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	149	-	-	-	-	Danmark
Trondhjem . . .	-	-	352157	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	4288	-	-	-	-	Sverige
	-	-	-	420	-	-	-	-	Tyskland
	-	6612	-	1612	-	-	-	-	U. S. Amerika
	-	7276	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	-	-	1597	-	-	-	-	Danmark
	-	-	53162	-	-	-	-	-	Island
	-	-	-	8236	-	-	-	-	Sverige
	-	2366	-	548	-	-	-	-	Tyskland
	-	-	-	-	-	-	-	59	U. S. Amerika
Tønsberg . . .	-	3640	-	-	-	-	-	-	Argentina
	-	-	-	10	-	-	-	-	Danmark
	-	9530	-	-	-	-	-	-	England
	-	-	22624	-	-	-	-	-	Island
	-	4545	-	-	-	-	-	-	U. S. Amerika
Ialt	143176	308157	1964036	310530	-	4 403	8 306	904	

**Supplement nr. 5 til avsnittet «Gjeldende lover m. v.».
(Se årsberetningene for 1923, 24, 25, 26 og 27.)**

Nugjeldende (1 januar 1930) bestemmelser angående innførsel av levende dyr og smitteførende gjenstander. Plakat av 29 juni 1922 med tilleggsplakater av 4 august 1922, 18 januar (2), 6 og 23 desember 1924, 30 januar, 16, 20 og 27 februar 1925, 1 oktober 1926, 24 juni 1927, 3 februar 1928 og 20 desember 1929, samt skrivelser fra Landbruksdepartementet av 24 og 29 desember 1924, 14 og 15 januar (2), 16 og 18 februar 1925, 21 juli, 28 august, 26 oktober og 17 november 1926, 20 juli 1927, 14 september 1927, 7 mars, 14 nov. 1928, 24 april og 6 desember 1929.

I. Hest og annet til hesteslekten hørende dyr skal det være forbudt å innføre.

Skyss- og trafikkhester, som fra Sverige passerer riksgrensen til Norge for umiddelbart etter å vende tilbake til Sverige, rammes ikke av dette forbud, når hestens identitet tilfredsstillende godtgjøres.

Landbruksdepartementet skal dog kunne bestemme, at forbudet også skal gjelde skyss- og trafikkhester for visse deler av riksgrensen, likesom departementet etter skal kunne opheve sådant forbud helt eller delvis og i tilfelle fastsette nærmere vilkår for trafikken.

II. Storfe, sau og gjet og andre drøvtyggende dyr skal det inntil videre være forbudt å innføre fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

Landbruksdepartementet skal herefter være bemyndiget til til enhver tid å forby innførsel av storfe, sau og gjet og andre drøvtyggende dyr fra land eller deler derav hvorfra sådan innførsel måtte være eller bli tillatt, samt til etter å heve sådant forbud.

III. Svin skal det være forbudt å innføre fra alle land.

IV. Hund og annet til rovdyrne hørende dyr skal det være forbudt å innføre fra alle land.

Hund, som benyttes til voktning av renhjorder og i følge med disses eiere eller voktere kommer fra Sverige, tillates innført, hvilket også gjelder, om lappene på flytningen til Norge har passert Finlands område.

V. Alle andre pattedyr samt fugler skal det være forbudt å innføre.

VI. Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet tølgs skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige og Finland. Sådan innførsel skal dog inntil videre være forbudt fra Malmöhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs-, Blekinge-, Kalmar-, Jönköpings-, Östergötlands-, Skaraborgs-, Elfsborgs-, Göteborg og Bohus-, Vermlands-, Örebro- og Södermanlands län i Sverige samt fra Nylands-, Viborgs-, St. Michels- og Kuopio län samt Kajana herred av Uleåborgs län i Finnland. Landbruksdepartementet skal være be-

myndiget til til enhver tid å forby sådan innførsel fra Sverige og Finland eller deler derav og til etter å heve et sådant forbud.

I skrivelse fra Landbruksdepartementet av 14 nov. 1928 blev det forannevnte forbud mot innførsel av kjøtt og flesk samt usmeltet talg fra visse len i Sverige ophevet, således at innførsel her til landet av nevnte varer nu er tillatt fra hele Sverige efter de av Landbruksdepartementet under 28 februar 1923 oppstillede regler.

I skrivelse fra Landbruksdepartementet av 6 desember 1929 er forbudet etter gjort gjeldende forsåvidt angår innførsel fra Malmöhus- og Kristianstads len.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å gi almindelig dispensasjon for innførsel av frosset renstyrkjøtt.

Huder og skinn, hvortil ikke skal henregnes skinn av pelsdyr, skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand. Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller gjennemsalte huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende offentlig ansatte eller kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand. Landbruksdepartementet fastsetter størrelsen av godtgjørelsen til dyrlægen for sådan besiktigelse.

Godtgjørelse til dyrlægene for de i foranstående avsnitt omhandlede besiktigelsesforretninger vedrørende tørrede og gjennemsalte huder og skinn er i skrivelse fra Landbruksdepartementet av 22 januar 1925 fastsatt således:

- A. Kips og alle slags tørre skinn og huder i baller kr. 10,00. Minimum pr. forretning inntil 5 baller. Siden kr. 1,00 pr. balle.
- B. Løse huder, tørre og saltede kr. 10,00 for første 500 huder. Siden $1\frac{1}{2}$ øre pr. hud. Renhuder som for løse huder.
- C. Saltede skinn: kr. 15,00 pr. jernbanevognlast. Ved andre forsendelser kr. 10,00 for besiktigelse av inntil 1000 stkr. For antall utover dette kvantum $\frac{1}{2}$ øre pr. skinn.

Rå eller lettsaltede deler for øvrig av drøvtyggere, hester og svin, såsom slakteavfall, muler, klover, uforarbeidet horn samt hormmel og hornrasp av horn eller klover, benmel, kjøttfôrmel, blodmel, blod, melk samt gjødsel av alle slags dyr skal det være forbudt å innføre. Likeså utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster som ikke i forveien er desinfisert.

VII. Fra Sverige og Danmark skal det inntil videre være forbudt å innføre gress, høi og halm samt matter, rep, flaskehylstere og fletningsarbeider av gress, høi eller halm samt å anvende sådant som emballage for varer fra disse land. Forbudet omfatter ikke blomster, kurver, hatter, huer og andre finere arbeider av strå.

I skrivelse fra Landbruksdepartementet av 24 april 1929 er det bestemt at innførsel av gress, høi og halm til før inntil videre skal være tillatt fra følgende len i Sverige: Värmlands, Örebros, Vestmanlands, Uppsala, Stockholm stad og — len, Stora Kopparbergs, Gefleborgs, Jemtlands, Vester Norrlands, Västerbottens og Norrbottens.

Ved innførselen skal medfølge opprinnelsesbevis.

Dette skal inneholde oplysninger om følgende:

1. Innen hvilket av de ovenfor nevnte len varen er innhøstet.

2. Lagerplass siden innhøstningen.
3. Avsendelsessted.
4. Avsenderens navn og adresse.
5. Den norske mottakers navn og adresse.
6. Partiets størrelse.
7. Merke for identifisering.

Oprinnelsesbeviset skal være utstedt eller bekreftet av dertil i utførselslandet offentlig bemyndiget person.

Fra andre land enn Sverige og Danmark skal det inntil videre være forbudt å innføre ubearbeidet gress, høi og halm. Det skal likeledes være forbudt å benytte sådant gress, høi og halm, der har vært anvendt som emballasje for varer fra fremmed land som før, strøelse o. l. for dyr og skal sådan emballasje oppbrennes ved ankomst til riket.

Bruktesekker og annen tidligere brukt emballasje av vevet stoff skal det være forbudt å innføre samt å anvende som emballasje for varer, der innføres til riket.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til helt å forby anvendelse av gress, høi og halm som emballasje for varer fra fremmed land eller landsdel. Det skal ennvidere være bemyndiget til helt å forby innførsel av korn, mel, frø, grønnsaker, rotfrukter, poteter, planter, trær og busker, tørvstrø, kraftførstoffer — såsom fôrmeier, fôrkaker, oljekaker, kli og lignende stoffer til husdyrføde — samt mais fra fremmed land eller landsdel.

Landbruksdepartementet skal være bemyndiget til å dispensere fra de til enhver tid herom gjeldende innførselsbestemmelser samt til å opheve disse helt eller delvis og til igjen å sette dem i kraft. Departementet kan videre bestemme, at oprinnelsesbevis skal medfølge varen og forøvrig fastsette nærmere regler og vilkår for innførselen.

Ifølge Landbruksdepartementets skrivelser av 24 des. 1924, 14 jan. og 18 febr. 1925 er innførsel av korn, frø, grønnsaker, rotfrukter, poteter, planter, trær og busker, avskårne blomster og grønt samt tørvstrø, videre kraftførstoffer — såsom fôrmeier, fôrkaker, oljekaker, kli og lignende til husdyrføde — samt mais forbudt fra Sverige og Danmark. Likeledes skal det være forbudt å anvende gress, høi og halm som emballasje for varer der innføres fra Sverige og Danmark.

Videre har Landbruksdepartementet i rundskrivelse av 15 jan. 1925 bestemt, at ovennevnte påbud om at gress, høi og halm, som er anvendt som emballasje for varer fra fremmed land, skal oppbrennes ved ankomsten her til riket — ikke skal gjelde i visse tilfelle, nemlig når der medfølger vareforsendelsen utfyldt og bekreftet certifikat hvis ordlyd samtidig blev fastsatt. (Se Landbruksdepartementets formular for sådanne certifikater, skjema nr. 3). Det er fremdeles forbudt å anvende gress, høi og halm som emballasje for varer fra Sverige og Danmark.

Landbruksdepartementet har i rundskrivelser av 17 juli 1924 og 15 jan. 1925 bestemt at ovennevnte forbud mot å anvende bruktesekker og annen tidligere bruktt emballasje av vevet stoff som emballasje for varer som innføres til riket — ikke skal gjelde i visse tilfelle, nemlig

1) når der medfølger vedkommende vareparti bekreftet certifikat — for ovennevnte kraftførstoffer m. v. — som skjema nr. 1 eller nr. 2 i Landbruksdepartementets rundskrivelse av 17 juli 1924 og for andre varer som certifikatskjema nr. 4 i Landbruksdepartementets nevnte skrivelser av 15 januar 1925, og

2) uten certifikat: alle varer, når de i Landbruksdepartementets nevnte skrivelser av 15 januar 1925 oppstillede vilkår skylder.

I skrivelse av 26 januar 1925 har Landbruksdepartementet videre bestemt, at der ved innførsel av superfosfat, thomasfosfat, naftalin og kali tillates anvendt sekker uten betingelser.

- VIII. Redskaper, transportkasser og lignende der har vært benyttet henholdsvis ved røkt og forsendelse av levende dyr skal det være forbudt å innføre (returnere) fra alle land, medmindre det godtgjøres ved en av norsk konsul bekreftet, av vedkommende sundhets- eller veterinærmyndighet utstedt attest at de er betryggende desinfisert.
- IX. Landbruksdepartementet bemyndiges til å tillate innførsel av enkelte dyr og gjenstander, hvis innførsel ved denne plakat er forbudt, og i tilfelle å fastsette de nærmere vilkår for innførselen, således karantenering, dyrlægeundersøkelse og betalingen herfor. Gyldigheten av sådan innførselstillatelse ophører, når der er hengått 60 dager siden dens utferdigelse, hvis ikke anderledes er bestemt i selve innførstillsatelsen. Innførstillsatelsene skal forøvrig av veterinær-hygieniske grunner nårsomhelst kunne tilbakekalles.
- X. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

**Bestemmelser angående midlertidig lov av 8 mai 1925 (kfr. lov av 4 juli 1927)
om forbud mot visse personers adgang til fjøs og stall m. v.¹⁾**

Landbruksdepartementet har under 10 september 1928 i medhold av ovennevnte lovs § 4 bestemt at forbudet i lovens §§ 1 og 2 inntil videre ikke skal gjelde personer som kommer til riket fra Danmark, Sverige, Finnland eller Island.

Som følge av, at der i Danmark påny er utbrutt munn- og klovsyke, har Landbruksdepartementet under 18 desember 1929 ophevet den under 27 august 1929 gitte dispensasjon for personer som kommer til riket fra D a n m a r k. Disse skal således herefter være undergitt forbudet i nevnte lovs §§ 1 og 2.

¹⁾ Se årsberetningen for 1925, side 59.

Rekke VIII.**Trykt 1929:**

- Nr. 83. Meieribruket i Norge i 1927. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1927.*)
- 84. Sinnssykeeasylenes virksomhet 1927. (*Hospices d'aliénés.*)
- 85. Det civile veterinærvesen 1927. (*Service vétérinaire civil.*)
- 86. Forsikringsselskaper 1927. (*Sociétés d'assurances.*)
- 87. Lønninger 1928. (*Gages et salaires.*)
- 88. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1929/30. (*Finances de l'Etat.*)
- 89. Norges telegrafvesen 1927—28. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 90. Skolevesenets tilstand 1926—27. (*Instruction publique.*)
- 91. Sjømannsforsikringen 1926. Fiskerforsikringen 1926. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 92. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1928—29. (*Salaires des ouvriers agricoles 1928—29.*)
- 93. Kommunevalgene 1928. (*Elections en 1928 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 94. Norges jernbaner 1927—28. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 95. Norges postvesen 1928. (*Statistique postale et municipale.*)
- 96. Fengselsstyrets årbok 1925. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1925.*)
- 97. Industriarbeiderforsikringen. Ulykkesforsikringen 1926. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 98. Husdyrbruket — Produksjon. Representativ undersøkelse for 20/6 1927 — 20/6 1928. (*Élevage du bétail; production. Recherche représentative.*)
- 99. Meglingsinstitusjonens virksomhet 1927 og 1928. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1928. (*Entremise publique 1927 et 1928. Conventions collectives et conflits du travail en 1928.*)
- 100. Norges kommunale finanser 1926/27. (*Finances des communes.*)
- 101. Kriminalstatistikk 1925 og 1926. (*Statistique de la criminalité pour les années 1925 et 1926.*)
- 102. Norges fiskerier 1927. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 103. Husholdningsregnskap 1927—28. (*Budgets de familles 1927—28.*)
- 104. Norges handel 1928. (*Commerce.*)
- 105. Norges bergverksdrift 1928. (*Mines et usines.*)
- 106. Private aktiebanker 1928. (*Banques privées par actions.*)
- 107. Sykeforsikringen 1928. (*Assurance-maladie.*)
- 108. Norges skibsfart 1928. (*Navigation.*)
- 109. Norges sparebanker. (*Caisse d'épargne.*)

Trykt 1930:

- Nr. 110. Norges industri 1927. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 111. Det civile veterinærvesen 1928. (*Service vétérinaire civil.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

Statistisk Arbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 47de årgang 1928.
Oslo 1929. (*Annuaire statistique de la Norvège*)

Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 46de bind 1928. Oslo 1929.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique*)

Månedsgopgaver over vareomsetningen med utlandet 1928. Sekstende bind. Oslo 1929.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1928. Seizième année*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920.
Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning
meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt
eksemplarer av disse årganger.

21 januar 1930.